

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
ЧУДНОТО ГЪРНЕ
ДАТСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Един сиромах човек тръгнал към пазара. Той подкарал кравата си да я продава. Насред пътя го срещнал друг селянин, който се връщал от пазара и карал пред себе си една овца.

— Каква хубава овца! — извикал първият селянин и очите му останали в нея.

— Ако искаш, да направим смяна. Аз съм готов да ти дам овцата срещу кравата — отвърнал вторият.

— Искам! — отговорил на драго сърце първият селянин и подал юларчето на кравата си на оня, който карал овцата.

Като заменил кравата, сиромахът кривнал към своята къща и весело повел овцата. Не извървял много път, когато срещу него се задал друг селянин, който стискал под мишница една едра гъска.

— Добра ти среща, побратиме! — извикал оня с овцата. — На пазара ли отиваш?

— Тръгнал съм да продавам тази гъска. Дотегнала ми е — много царевични зърна кълве.

— Щом като искаш да се отървеш от нея — рекъл сиромахът, — отстъпи ми я, а пък аз ще ти дам тази овца. Съгласен ли си?

— Съгласен съм — погледнал го непознатият и му подал гъската. Сиромахът грабнал птицата и бързо потеглил към дома си. Повървял ни малко, ни много, но изведнъж съзрял едно празно гърне, търкулнато накрай пътя.

— Тъкмо за мене гърне! Голяма работа ще ми върши. Я да го заменя срещу тая гъска! — високо извикал той, навел се, грабнал гърнето и на негово място оставил гъската.

Тичешком се прибрал у дома си. Жена му го посрещнала и щом отворила вратата, се провикнала:

— Много ли ти дадоха за кравата?

— Добре ми платиха — отговорил сиромахът. — Аз получих за кравата едно празно гърне.

— Гърне ли? Празно гърне? — разсърдила се жената. — Ти си бил най-загубеният мъж в селото. Где се е чуло и видяло да се заменя една крава за нищо и никакво празно гърне!

— Аз направих две-три замени и вече не мога да върна кравата. Жената сърдито поела гърнето и го сложила на полицата при другите домашни съдини.

Поседяло гърнето малко. По едно време се размърдало насамнататък и проговорило с човешки глас:

— Дойде ми времето да се поразшетам.

— Къде искаш да се поразшетаеш? — учудено го погледнала домакинята.

— В богаташката къща! — отвърнало гърнето, лекичко се търкулнало, скочило на прага и излязло на улицата.

„Търкул-търкул“ — стигнало до богаташката къща, помирило къде е кухнята и се упътило нататък, откъдето иде ла миризмата на тенджерите. Готвачката го грабнала от земята, видяла, че е здраво и чистичко, и рекла:

— Тъкмо ти ми трябваш да те напълня с кашица. Наредила и новото гърне при другите съдини с готовото ядене, но то се размърдало и проговорило:

— Дойде ми времето да се поразтърпча.

— Къде искаш да се разтърпчеш? — попитала готвачката.

— Там, откъдето съм пристигнало — отвърнало гърнето и се търкулнало по двора на богаташката къща. Изскочило на улицата и — „тепа-тепа“ — стигнало пак до къщата на своя стопанин-сиромаха.

Седнали домакините, изяли топлата каша и сиромахът казал:

— Добро гърненце си намерихме. То ще ни донася туйцък-онуйцък.

Домакинята го измила и положила пак на полицата да съхне, но нетърпеливото гърне пак се размърдало и проговорило:

— Удари ми часът да се поразшетам!

— Къде ще ходиш сега? — попитала го жената на сиромах.

— В друга богаташка къща! — казало гърнето и се търкулнало там, където се издигал големият дом с високата ограда. Минало през откренатата пътна врата и право в килера. В килера шетала една девойка, облечена спретнато. Тя го зърнала, щом се търкулнало през прага, и плеснала с ръце!

— Ах, че хубаво гърне! Тъкмо такава ми трябва, за да излея в него маслото, което измих от кравешкото мляко!

И като напълнила с чудесно масло гърнето, тя го положила на полицата, покрила го с похлупачка, за да не го намерят мишките и си тръгнала. Но в туй време гърнето се размърдало и проговорило:

— А пък аз трябва да се поразтърпча!

— Къде ще ходиш? — попитала смаяна прислужницата.

— Там, откъдето съм дошло! — отвърнало гърнето, леко се търкулнало, затрополяло по пода и изскочило на двора.

Право в къщата на сиромаша се прибрато. Няма да ви разказвам с каква радост го посрещнали селянинът и неговата жена. Извадили всичкото масло с лъжица, прибрато го в друг съд, измили гърнето и пак го положили на полицата.

— Ех, мъжо — рекла жената, — ако беше продал кравата и беше купил житено зърно, щяхме да засеем една голяма нива с пшеница и сега, когато имаме масло, можехме да изпечем чудесни питки!

Гърнето чуло тези думи и без да проговори, слязло от лавицата.

— Настана време — рекло то — да се поразшетам!

— Къде ще ходих мило гърненце? — попитали домакините.

— При богатия чифликчия! — отговорило гърнето и се търкулнало право по пътя за чифлика. Накрай градината го срещнал самият стопанин.

— Тъкмо ти ми трябваш! — продумал си той. — Хубаво гърне за отмерване на зърно!

И като грабнал гърнето, чифликчията захванал да го пълни с пшеничено зърно, но тогава се случило чудо невиджано — гърнето ставало все по-голямо и поглъщало всичката пшеница, която стопанинът изсипвал в него. Сто крини погълнало. Най-сетне проговорило:

— А сега настана време да се поразтъпча.

— Къде ще ходиш? — извикал чифликчията.

— Откъдето съм дошло! — отговорило гърнето и се търкулнало към вратата на чифлика.

Лакомият чифликчия прехапал устни и хукнал да го гони.

— Стой! — развикал се той.

Настигнал го насред пътя, навел се и се заловил да гребе насипаното зърно. Нагребал с две шепи, колкото можал, но се навел толкова много, че паднал в гърнето и потънал в зърното.

— Сега пък — проговорило гърнето — ще се разтъпча с тебе!

И се търкулнало към нивите на селяните. Когато навлязло вътре, неочаквано потънало вдън земя заедно с чифликчията.

Минала зимата, стопили се снеговете. Настъпила пролет и на полето, където се ширели сиромашките ниви, израснали буйни жита.

Сиромашът, който намерил чудното гърне, пожънал много снопи, напълнил житницата си със зърно и неговата стопанка изпекла чудни питки с масло.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.